

Mål och budget Tranås kommun 2024-2026

Beslut kommunfullmäktige 2023-11-13 § 218

Mål och budget Tranås kommun 2024-2026

Innehållsförteckning

Förord – Kommunstyrelsens ordförande har ordet	3
Inledning	4
Politisk ledning	4
Organisationsöversikt.....	4
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	6
Ledningsmodell	6
Ekonomisk styrning.....	6
Uppföljning.....	6
Intern kontroll	6
Budgetprocessen.....	7
God ekonomisk hushållning och finansiella mål.....	8
Kommunövergripande strategier och prioriterade mål	9
Prioriterade mål 2024-2026.....	12
Medarbetare/kompetensförsörjning.....	13
Planeringsförutsättningar inför budget 2024-2026	14
Ekonomi och konjunkturutveckling	14
Skatteintäkter och generella bidrag	14
Skattesats	15
Begravningsavgift.....	15
Finansiella förutsättningar	15
Beräkning av preliminära driftramar 2024-2026.....	18
Beräkning av ekonomiavdelningens reviderade förslag till budgettramar 2024-2026 inför budgetberedningen.....	19
Beslutade budgettramar 2024-2026	19
Driftramar för 2024- 2026	20
Nämndernas äskanden	21
Känslighetsanalys	22
Beräkning av investeringsbudget 2024-2026	23
Beslutade investeringsramar för 2024-2026	24

Förord – Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Att skapa trygghet och attraktivitet i en orolig värld

Det är oroliga tider nu. Vi matas dagligen av nyheter om det fullskaliga kriget i Europa och konflikten mellan Hamas och Israel. Vårt nationella säkerhetsläge står inför stora prövningar. Vi vill bli medlemmar i Nato, men processen är långt ifrån spikrak. Som nation är vi utsatta för en gängkriminalitet som helt tycks sakna proportioner, även om det främst märks i våra storstäder och dess förorter. Isar smälter, hav stiger, jorden blir allt hetare och andelen koldioxid i luften fortsätter att öka. Detta skapar oro både hos unga och äldre.

Som kommun måste vi se till att det finns en hoppfullhet, att vi står stabila och levererar den kommunala service och välfärd som våra kommunmedlemmar kräver. Med ett stabilt ledarskap och samförstånd kommer vi att kunna hantera vår omvärld samt att våra strategier vägleder oss mot en ännu bättre kommun nu och i framtiden.

Med detta som bakgrund vill vi redogöra för hur vi ser på den kommunala ekonomin i ett "budgetläge". Vi närmas oss slutet på 2023 med ett prognostiserat starkt ekonomiskt resultat, med ca 40 mkr i överskott. Vi ser dock hur trenden tillfälligtvis tycks vika och att 2024, och sannolikt även 2025, kommer bli tuffa år i ett ekonomiskt hänseende. Med tanke på vårt starka utgångsläge, att vi har en stark tro på vår framtid och att vi gör viktiga framtidsinvesteringar vill vi inte tvingas till nedskärningar.

Istället väljer vi att medvetet skruva ner förväntningarna på de ekonomiska resultaten under något/några få år, då vi tror att det är rätt strategi för att säkra kommunens framtidssatsning. Vi kan givetvis inte vara hur frikostiga som helst, men en prioriterad ambition är att inte behöva skruva ner på satsningar som vi starkt tror kommer bidra till att Tranås kommun stärks inom en mängd områden. Alltifrån upplevd trivsel och trygghet till ökad självförsörjning, till ytterligare sänkt arbetslöshet, till förbättrad välfärd och till en stärkt kommunal ekonomi.

Mats Holmstedt (M)
Ordförande kommunstyrelsen

Inledning

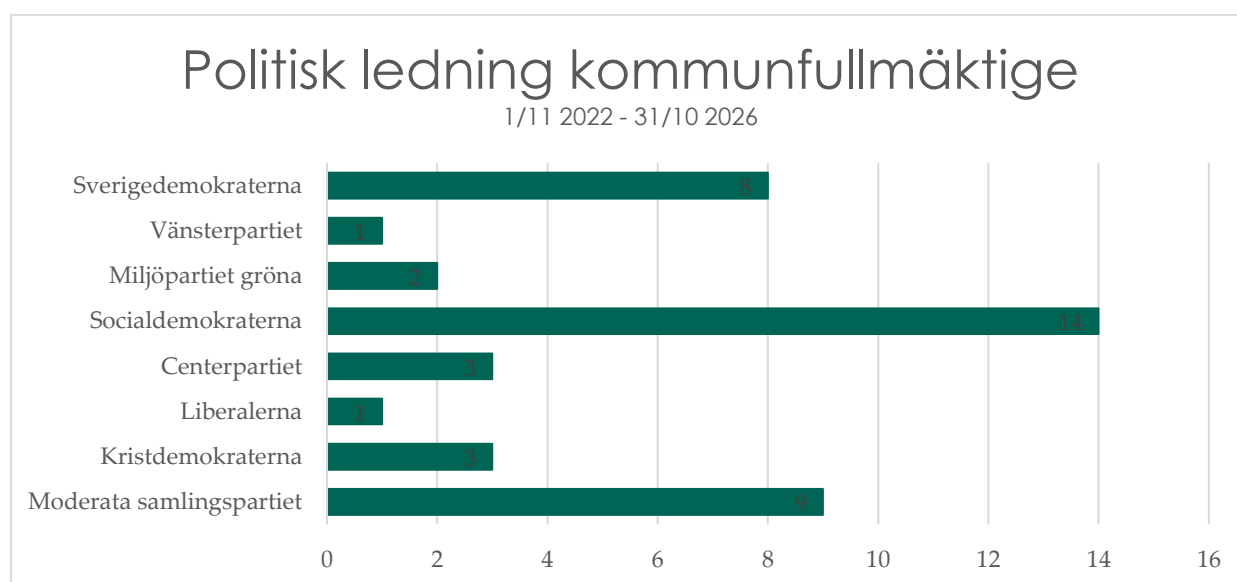
Budgeten är framtagen för år 2024 med plan 2025 och 2026. Den handlar om hur kommunen ska möta invånarnas behov av boende, utbildning, arbete och upplevelser. Här beskrivs bland annat hur skattemedlen ska användas, vilka prioriteringar kommunen väljer att göra och vad kommuninvånarna kan förvänta sig av kommunen framöver. Här bestäms övergripande mål, skattesats, nivåer på ramar och hur resurserna ska fördelas. Mål och budget är kommunens huvudsakliga verktyg för planering och styrning av verksamheterna. Den innehåller både drift- och investeringsbudget.

Mål och budget är det styrdokumentet där planen för resursfördelningen mellan nämnderna och inriktningar på verksamheter och investeringar de tre kommande åren anges.

Nämndernas ekonomiska ramar för åren 2024-2026 beslutades på kommunfullmäktiges möte 13 november 2023.

Politisk ledning

Efter valet 2022 styrs Tranås kommun av Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna, med stöd av Sverigedemokraterna. Dessa partier har ingått valteknisk samverkan. Detsamma gäller för oppositionspartierna Socialdemokraterna, Centerpartiet, Miljöpartiet och Vänsterpartiet.

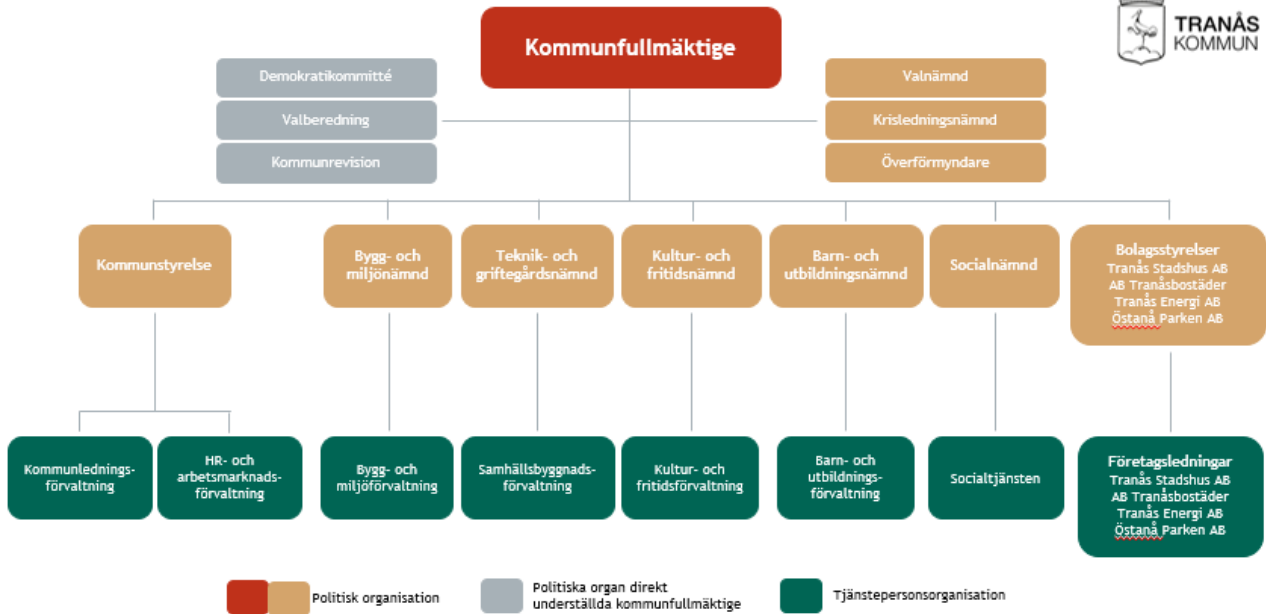

Bilden ovan visar mandatfördelningen i kommunfullmäktige.

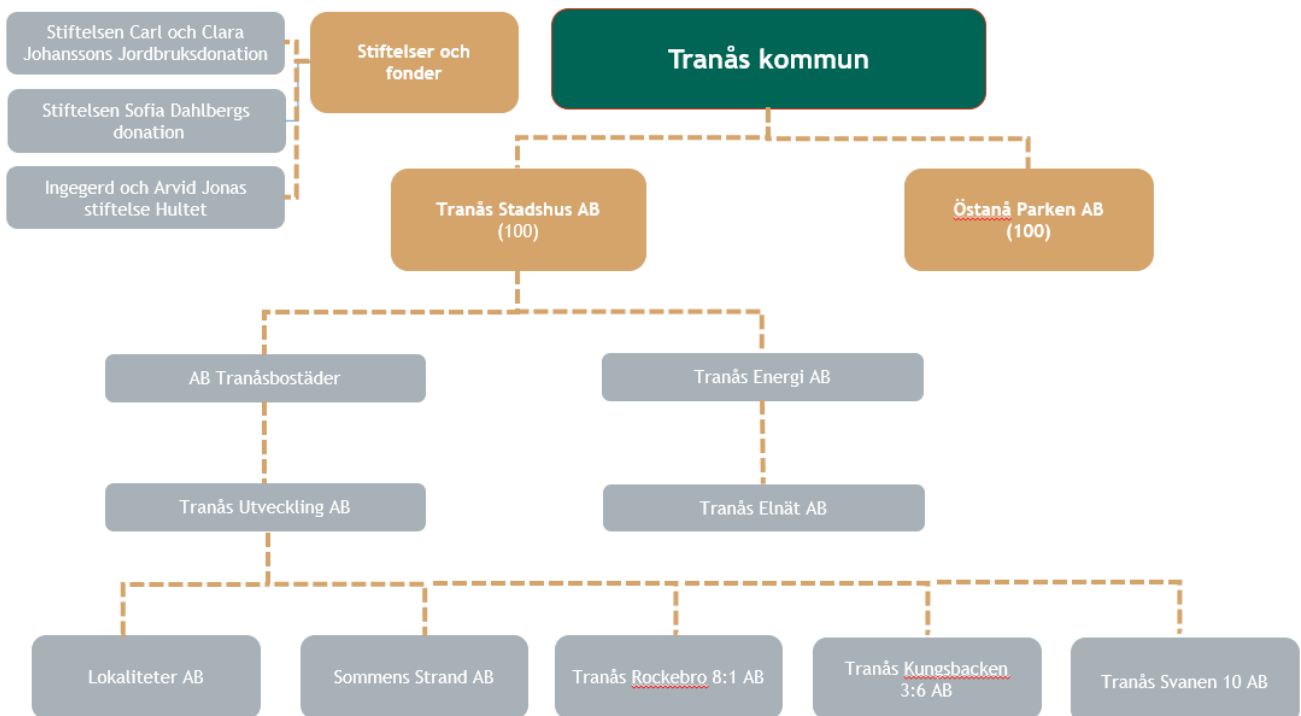
Organisationsöversikt

Under kommunfullmäktige finns sju nämnder. Dessutom är Tranås kommun ägare till Tranås Stads-
hus AB där dotterbolagen AB Tranåsbostäder och Tranås Energi AB ingår, vilket omnämns som
Stadshuskoncernen. Kommunen äger även bolaget Östanå Parken AB. Tranås kommun tillsammans
med Stadshuskoncernen och Östanå Parken AB utgör Kommunkoncernen.

Mål och budget Tranås kommun 2024-2026

Organisationsschemat nedan visar vilka bolag Tranås kommun äger samt företag där kommunen har ägarintresse i. Stiftelserna och fonden är fristående men kommunen förvaltar dem. Under 2023 har AB Tranås bostäder förvärvat bolagen Nötskrikan 10 i Tranås Fastighets AB och Tranås Svanen 10 AB. Bolaget Nötskrikan kommer att fusioneras in i AB Tranås bostäder under hösten 2023 därav inkluderas bolaget inte i organisationsschemat nedan.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Ledningsmodell

Kommunens utveckling ska bygga på god insyn och hög delaktighet i såväl beslutsprocess som genomförande. Alla relationer såväl mellan politik och verksamhet, såväl som mellan medarbetare och kund ska präglas av dialog och samverkan.

Tranås kommuns ledningsmodell är ett kommunövergripande ramverk för ledning och styrning, som gäller såväl förtroendevalda som medarbetare. Utgångspunkten är att leverera bästa möjliga kvalitet till kunden, i förhållande till tillgängliga resurser och uppsatta mål.

Syftet med ledningsmodellen är att säkerställa att verksamhet styrs utifrån lagar och krav, politisk inriktning, att fastställda mål uppfylls samt att skattemedel används på bästa tänkbara sätt. Ledningsmodellen i sig är neutral och fungerar över tid, oavsett den politiska majoriteten.

Ekonomisk styrning

Den ekonomiska styrningen utförs genom att fatta beslut om budget, ekonomiska mål och uppföljning. Uppföljning sker genom delårsrapporter och årsredovisning. Varje år i samband med budget fastställer kommunfullmäktige de finansiella mål och strategier som ligger till grund för uppföljning och värdering av god ekonomisk hushållning.

Budgetprocessen är en antagen riktlinje med syfte att reglera de delar av ekonomihanteringen som innefattar budgetprocessen och dess uppföljning.

En budgetberedning sammanträder årligen där nämnderna redovisar sina respektive verksamhetsplaner. Dessa innehåller uppdragsbeskrivning och omvärldsanalys med drift- och investeringsramar samt resultat- och finansieringsbudget (räkenskaper). Planen utgör underlag för styrning av verksamheterna.

Med utgångspunkt från respektive nämnds reglemente och uppdrag utarbetar varje nämnd sin utvecklingsstrategi med mål och indikatorer för resultatuppföljning.

I fullmäktigebudgeten fastställs budgetanslag för nämnderna som en budgettram. Fullmäktigebudgeten utgör en rambudget och är bindande vad avser såväl nettoanslag som mål och riktlinjer. Enligt Kommunallagen (2017:725) ska kommunfullmäktige fastställa budget för nästkommande år innan november månads utgång.

Hantering av budget för helägda kommunala bolag regleras i ägardirektiv via avkastningskrav. Ägardialog hålls mellan kommunstyrelsen och bolagen under februari/mars varje år. Kommunfullmäktige tar beslut om ägardirektiv i maj.

Uppföljning

Uppföljning liksom helårsprognos för verksamhet och ekonomi avrapporteras till kommunstyrelsen vid fem tillfällen varje verksamhetsår: mars, maj, augusti (delårsrapport), oktober och december (årsbokslut). Vid dessa rapporteringstillfällen ingår även Stadshuskoncernen Delårsrapporten och årsbokslutet går vidare till kommunfullmäktige. Varje förvaltning och bolag ska dock göra uppföljning månatligen.

Intern kontroll

Varje nämnd och bolag ansvarar för att regelbundet följa upp sin verksamhet utifrån mål, resultat, kvalitet, personal, ekonomi samt intern kontroll inom sitt område. Risker som har identifierats i verksamheten ska lyftas fram och bedömas enligt en särskild rutin.

Genom uppsiktsplikt har kommunstyrelsen ett övergripande ansvar och en samordnande roll för intern kontroll inom hela kommunen. Kommunstyrelsen fastställer varje år gemensamma obligatoriska kontrollmoment som gäller för samtliga nämnder.

Rapportering av intern kontroll ska ske till kommunstyrelsen senast den 1 mars varje år.

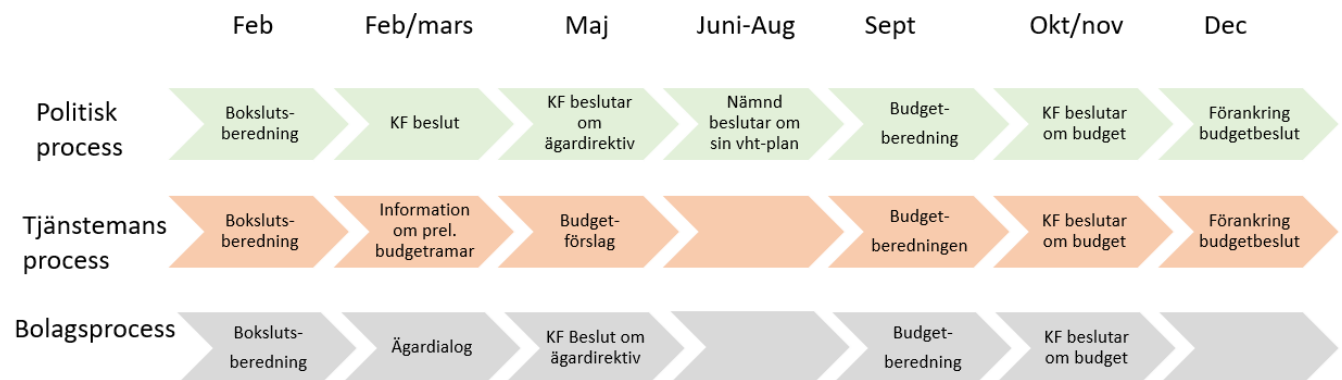
Budgetprocessen

Budgetprocessen är en antagen riktlinje med syfte att reglera de delar av ekonomihanteringen som innefattar budgetprocessen och dess uppföljning.

En budgetberedning sammanträder årligen där nämnderna redovisar sina respektive verksamhetsplaner. Dessa innehåller uppdragsbeskrivning och omvärldsanalys med drift- och investeringsramar samt resultat- och finansieringsbudget (räkenskaper). Planen utgör underlag för styrning av verksamheterna.

Med utgångspunkt från respektive nämnds reglemente och uppdrag utarbetar varje nämnd sin utvecklingsstrategi med mål och indikatorer för resultatuppföljning.

I fullmäktigebudgeten fastställs budgetanslag för nämnderna som en budgetram uttryckt i nettokostnader. Fullmäktigebudgeten utgör en rambudget och är bindande vad avser såväl nettoanslag som mål och riktlinjer. Enligt Kommunallagen (2017:725) 11 kap § 10 ska kommunfullmäktige fastställa budget för nästkommande år innan november månads utgång. Hantering av budget för helägda kommunala bolag regleras i ägardirektiv via avkastningskrav. Ägardialog hålls mellan kommunstyrelsen och bolagen under februari/mars varje år. Kommunfullmäktige tar beslut om ägardirektiv i maj.

Uppsiktsplikt

Enligt kommunallagen 6 kap §1 ska kommunstyrelsen leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över nämndernas och bolagens verksamhet. Kommunstyrelsen ska uppmärksamt följa de frågor som kan ha inverkan på kommunens ekonomiska ställning samt hos fullmäktige göra de framställningar som behövs. Uppsiktsplikten fullföljs bland annat genom, dialog med nämnderna, ekonomisk information till kommunstyrelsen samt särskilda direktiv.

God ekonomisk hushållning och finansiella mål

God ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomi och verksamhet både i ett kortare och längre tidsperspektiv. Det förutsätter ett långsiktigt tänkande. För att säkerställa en långsiktig och hållbar ekonomi krävs det att varje generation står för de kostnader de ger upphov till. I annat fall kommer morgondagens kommuninvånare att få betala, inte bara för den verksamhet de själva konsumerar, utan även för tidigare generationers överkonsumtion. Tranås kommun ska, som ansvarig för medborgarnas skattepengar, sträva efter att dessa används kostnadseffektivt och ändamålsenligt.

För att nå en god och hållbar ekonomisk hushållning har kommunen definierat finansiella nyckeltal och prioriterade mål som utgår från Tranås kommuns vision och hållbarhetsstrategier.

I riktlinjen God ekonomisk hushållning finns tre finansiella mål för Tranås kommun:

- 1) Kommunens soliditet inklusive pensionsskuld som ansvarsförbindelse ska uppgå till minst 20 procent.
- 2) Årets resultat ska under en treårsperiod uppgå till minst 2 procent av skatteintäkter och bidrag.
- 3) Vid konflikt mellan verksamhetsmål eller ekonomiska resurser gäller det att nämnderna och förvaltningarna sammantaget håller tilldelade budgetramar. Det innebär att tillgång till ekonomiska och andra resurser sätter gräns för måluppfyllelsen och verksamhetens inriktning och omfattning.

För kommunkoncernen finns två finansiella mål:

- 1) Kommunkoncernens soliditet inklusive pensionsskuld som ansvarsförbindelse ska uppgå till minst 15 procent.
- 2) Bolagen inom Stadshuskoncernen ska generera resultat som möjliggör koncernbidrag eller utdelning till moderbolaget Tranås Stadshus AB för att täcka moderbolagets kostnader och utdelning till Tranås kommun.

God ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv tar sikte på kommunens förmåga att driva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Kommunfullmäktige har beslutat om tre hållbarhetsstrategier för Tranås kommun: Inriktning för tillväxt, Strategi för social hållbarhet och Strategi för ekologisk hållbarhet som visar hur Tranås kommun ska ta initiativet till att växa framöver samt hur kommunvisionen ska uppnås. Utifrån dessa strategier har fem prioriterade mål formulerats som beskrivs i avsnittet ”Kommunövergripande strategier och prioriterade mål”.

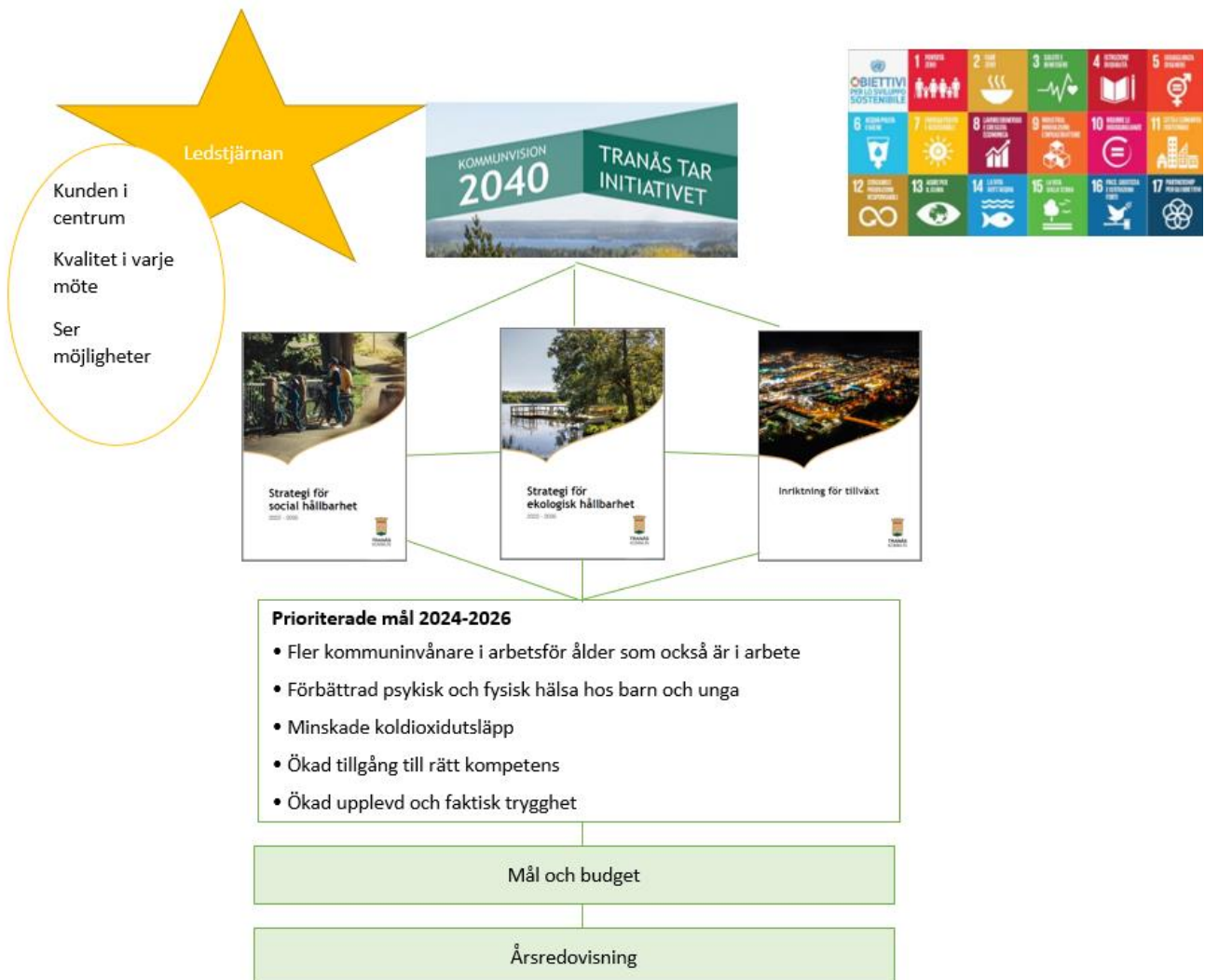
Kommunövergripande strategier och prioriterade mål

Tranås kommun möter invånarnas förväntan på kvalitet, service och en verksamhet där ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet genomsyrar det vi gör.

De prioriterade målen beskriver långsiktiga effekter och resultat i vad som ska genomföras. De utgör en grund för nämndernas och bolagens verksamhetsplaner och handlar om att uttrycka hur Tranås kommun möter invånarnas förväntan på kvalitet i kommunens verksamheter. Det vill säga att vi gör rätt saker till rätt kostnad vid rätt tillfälle.

Alla mål hänger ihop

De prioriterade målen kopplar till de Globala målen, Agenda 2030. FN antog den 25 september 2015 tillsammans med världens ledare 17 globala hållbarhetsmål som syftar till att skapa en hållbar utveckling som innebär att vi tillgodoser dagens behov i samhället utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Agenda 2030 integreras i målstyrningen så vi kan utveckla Tranås kommun och växa på ett hållbart sätt (ekonomiskt, socialt och ekologiskt) De lokala och globala målen hänger ihop och finns som stöd i vår planering för att säkerställa att vi gör rätt saker för de som bor och verkar i Tranås kommun både nu och i framtiden.

Vision 2040 - Tranås tar initiativet

Tranås kommun är en handlingskraftig kommun som ska nå minst 25 000 invånare år 2040. Tranås är platsen där handlingskraft går hand i hand med en välkomnande atmosfär och en aktiv livsstil. Det är ett medmänskligt och smart samhälle, som växer på ett hållbart sätt i balans med sina naturtillgångar. Goda kommunikationer suddar ut gränser mellan stad, landsbygd och omvärld och banar väg för attraktiva boendemiljöer nära skog, sjö och öppna landskap. Det är en idealisk livsmiljö, där vi kreativa kommuninvånare med gemensamma krafter utvecklar våra styrkor och formar vår framtid.

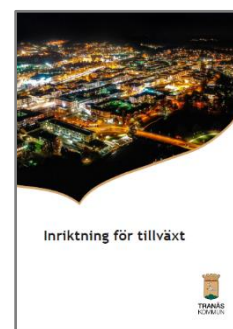
För att nå vårt befolkningsmål år 2040 behöver Tranås kommun öka antal invånare med ca 340 individer per år. Befolkningsmängden i Tranås kommun den 1 juli 2023 uppgick till 18 849 personer, vilket innebär att folkmängden har ökat med 45 personer jämfört med 31 december föregående år.

Tranås kommuns hållbarhetsstrategier

Inriktning för tillväxt, Strategi för social hållbarhet och Strategi för ekologisk hållbarhet visar hur Tranås kommun ska ta initiativet till att växa framöver samt hur kommunvisionen ska uppnås.

Inriktning för tillväxt

För att säkra Tranås kommuns framtid är det viktigt att vi fortsätter att växa. När staden och kommunen blir större, ökar våra möjligheter att agera till förmån för våra invånare i olika sammanhang. Samhällsutvecklingen pekar också mot att små kommuner har svårare att upprätthålla kompetenser och verksamheter utifrån de ekonomiska resurserna.

En befolkningstillväxt är positivt för varumärket Tranås kommun. Emellertid är bilden totalt sett i riket den att kommuner med befolkningstillväxt i allmänhet har bättre ekonomi än kommuner med stagnerande eller minskande befolkning. Befolkningstillväxt innebär också kostnader för kommunen. Att såväl kommun, näringsliv, organisationer och kommuninvånare stärker sin ekonomiska kapacitet relativt omvärlden utgör en grund för ett gott liv i Tranås kommun, där det finns resurser för näringsliv och privatliv att blomstra, ge förutsättningar för en bra välfärd och där alla parter i kommunen kan investera i framtiden. Befolkningstillväxten och den ekonomiska tillväxten behöver ske genom en väl balanserad tillväxt, beaktat social och miljömässig hållbarhet, för att bygga Tranås kommun riktigt stark nu och i framtiden.

Tranås kommun har de senaste dryga 10 åren vuxit med över 1 000 invånare och har nu ca 19 000 invånare. Tillväxtnål, stadsvision, ledstjärna samt olika satsningar i spåren av dessa har utgjort grunden för den tillväxten. Mycket av detta har varit positivt och lovar gott inför framtiden. Samtidigt står vi för utmaningar när det gäller socioekonomi och demografi. Därför är det viktigt att fortsätta att sträva efter att öka antalet invånare i arbetsför ålder som också är i arbete.

Social hållbarhet

Den sociala hållbarhetsdimensionen utgår från alla människors lika värde. Utbildning, arbete, inkomst och kreativitet påverkar invånarnas välmående och är en förutsättning för en växande kommun. Det vi gör idag har betydelse för kommande generationers möjligheter till ett bra liv i Tranås kommun.

Social hållbarhet skapas genom samverkan där vi skapar samhällliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen under hela livet. Ett samhälle med hög tolerans, där människors lika värde står i centrum vilket kräver att människor känner tillit och förtroende till varandra och är delaktiga i samhällsutvecklingen.

Strategin pekar ut vilken riktning som Tranås kommun ska ta inom social hållbarhet till 2035. Strategin innefattar sex målområden vilka medverkar till att uppnå de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 samt de nationella folkhälsomålen;

1. Det tidiga livet
2. Utbildning, arbete & sysselsättning
3. Boende & närmiljö
4. Levnadsvanor
5. Jämställda & jämlika villkor
6. Trygghet, inflytande & delaktighet

Ekologisk hållbarhet

Tranås kommun är en hållbar kommun vilket innebär att miljö och klimatarbete värderas högt. Strategi för ekologisk hållbarhet anger vilken riktning klimat- och miljöarbetet ska ha till 2035. Fyra fokusområden är utpekade: vår livsmiljö, klimat- och energi, boende och kommunens utveckling, samt avfall och konsumtion.

Kommunens miljö- och klimatarbete utgår från de nationella miljö kvalitetsmålen och de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Ekologisk hållbarhet handlar om att vårda naturresurser långsiktigt så att de kan fortsätta försörja mänskligheten och de kommande generationerna med det som behövs. Produktion av varor och tjänster får inte kompromissa med ekosystemens bärformåga, det vill säga naturen måste hinna återskapa uttagna resurser. Därför behöver vi värna den biologiska mångfalden och naturmiljön, bevara ekosystemens långsiktiga produktionsförmåga och trygga en god hushållning av naturresurserna.

Prioriterade mål 2024-2026

Kommunfullmäktige beslutade i november 2023 om fem prioriterade mål som är särskilt viktiga för Tranås kommuns utveckling under åren 2024-2026. Dessa mål kopplar till de tre hållbarhetsstrategierna. Alla kommunens verksamheter ska medverka till att de fem prioriterade målen nås. Indikatorer, vilka framgår nedan, finns kopplade till respektive mål för att kunna bedöma måluppfyllnad.

Mål 1) Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete

Indikatorer och önskad utveckling:

- A. Antal kommuninvånare i åldersgruppen 30-50 ska öka
- B. Andelen kommuninvånare i åldersgruppen 30-50 ska öka
- C. Arbetslösheten hos kommuninvånare i åldersgruppen 30 - 50 år ska minska
- D. Arbetslösheten i Tranås kommun ska vara lägre än riket

Mål 2) Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga

Indikatorer och önskad utveckling:

- A. Antal deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/invånare 7-20 år ska öka
- B. Elever med problematisk frånvaro mer än 30% ska minska

Mål 3) Minskade koldioxidutsläpp

Indikatorer och önskad utveckling:

- A. Antal el- och gasfordon i Tranås kommun ska öka
- B. Antal ton växthusgasutsläpp per person i Tranås kommun ska minska

Mål 4) Ökad tillgång till rätt kompetens

Indikatorer och önskad utveckling:

- A. Andel invånare med eftergymnasial utbildning ska öka
- B. Attraktiv arbetsgivarindex ska öka
- C. Antal personalavgångar ska minska

Mål 5) Ökad upplevd och faktisk trygghet

Indikatorer och önskad utveckling:

- A. Antal anmälda våldsbrott ska minska
- B. Andel medborgare som känner sig trygga utomhus där man bor när det är mörkt ute ska öka
- C. Andel invånare med avsaknad av tillit till andra ska minska

Kommunens nämnder och styrelser arbete för måluppfyllelse

Kommunens nämnder och styrelser medverkar till måluppfyllelse av de prioriterade målen genom att i verksamhetsplanen definiera vad verksamheten ska arbeta mot i form av mål, aktiviteter och indikatorer som är anpassade till den egna verksamheten.

Medarbetare/kompetensförsörjning

Utmaningen med kompetensförsörjningen förväntas att fortsätta. Ökat personalbehov ses som en av kommunernas stora utmaningar framöver, vilket också ökar konkurrensen om personal till välfärdstjänster. Om kommunerna inte lyckas rekrytera ses konsekvenser såsom kompetensbrist och högre lönekostnader. I Tranås kommun är medarbetarna vår främsta resurs som vi har för att vi som kommun ska kunna fortsätta vårt utvecklingsarbete för att kunna ge en god service till Tranås kommuninvånare.

Tillgången på personal förväntas inte att öka i samma utsträckning som behovet av den kommunal service vilket ställer stora krav på oss som arbetsgivare att fortsätta arbeta med kompetensutveckling och arbetsmiljöarbete, för att kunna fortsätta att utveckla verksamheterna och möta de krav som ställs på förändring, utveckling och specialisering. Likväl som det ständiga arbetet för att Tranås kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare behöver fortgå, så att den tillgängliga arbetskraft som finns på arbetsmarknaden ska välja att söka sig till Tranås kommun och de som redan arbetar i kommunen ska trivas och välja att stanna kvar. Ett av många spår i arbetet för en attraktiv arbetsgivare är arbetet med våra förmåner. Från 1 januari 2024 kommer det individuella friskvårdbidraget att höjas från 1 200 kr till 2 500kr/år och medarbetare.

Nästan samtliga förvaltningar i kommunorganisationen ser kompetensförsörjningsutmaningar inom enstaka eller flera befattningar i dagsläget. Det finns också en oro hos de flesta förvaltningarna för att kompetensförsörjningssvårigheterna kommer att öka i framtiden. Det gör att vi som organisation måste fortsätta vårt arbete att hitta nya arbetssätt för att nyttja den arbetskraft som finns tillgänglig på arbetsmarknaden.

Inom vissa områden konkurrerar kommunen med den privata arbetsmarknaden vilket är en utmaning. Exempelvis gör en het arbetsmarknad att konsulter och företag i vissa branscher kan ge bättre villkor.

För att arbeta med medarbetares välbefinnande så sker olika typer av uppföljningar mellan chef och medarbetare. Uppföljning sker i dialog mellan chef och medarbetare under bland annat medarbetar- och lönesamtal, hälsosamtal och avstämningar. Arbetsplatsträffar sker kontinuerligt där hela arbetsgruppen diskuterar verksamhetsspecifika ärenden och arbetsmiljöfrågor. De flesta arbetsplatser har uppdragsbeskrivningar för samtliga medarbetare. Det är ett viktigt verktyg för att skapa en tydlighet för medarbetare och chef och målsättningen är att samtliga medarbetare i Tranås kommun ska ha en individuell uppdragsbeskrivning.

Nyckeltal nuläge Tranås kommun (2023-06)	Kvinnor	Män	Totalt
Antal anställda (st)	1 318 st	354 st	1 672 st
Andelen heltidsanställda (%)	77,85 %	92,66 %	80,98 %
Sjukfrånvaro total (%)	7,56 %	4,85 %	6,92 %
Sjukfrånvaro kort (dag 2-14) (%)	2,77 %	2,06 %	2,60 %
Sjukfrånvaro lång (>181 dagar) (%)	2,25 %	1,09 %	1,98 %

Planeringsförutsättningar inför budget 2024-2026

Ekonomi och konjunkturutveckling

Den globala ekonomin fortsätter att präglas av hög inflation och penningpolitisk åtstramning, vilket även stämmer väl för den svenska ekonomin. På det hela taget väntas kommuner behöva anpassa sig till en svagare ekonomisk utveckling 2023 och 2024 vilket innebär att verksamheter måste anpassas för att kunna klara av sina budgetar. Den lågkonjunktur svensk ekonomi befinner sig i innebär sannolikt en ökad arbetslöshet och större utmaningar på arbetsmarknaden. I takt med att inflationen sjunker och ränteläget faller tillbaka förväntas en återhämtning av ekonomin från 2025.

Det är viktigt för kommuner att vara förberedda på samhällsutvecklingen och ha en god beredskap för att kunna hantera dessa ekonomiska utmaningar, och i budgetprocessen tänka strategiskt och långsiktigt för att kunna upprätthålla servicenivån men även för att kunna möta kommande behov.

Skatteintäkter och generella bidrag

SKR:s augustiprognos för skatteunderlaget visar en starkare skatteunderlagstillväxt kommande år än vad som tidigare presenterats under året. I huvudsak beror det på att arbetsmarknaden utvecklats starkare än förväntat.

Tranås kommun följer trenden i riket med ökade skatteintäkter och generella bidrag vilket nedan graf visar. Kommunens egen skattesats samt antalet kommuninvånare är det som främst påverkar kommunens utveckling av skatteintäkter. Skatteintäkter och generella bidrag utgör ungefär 75 % av kommunens totala intäkter.

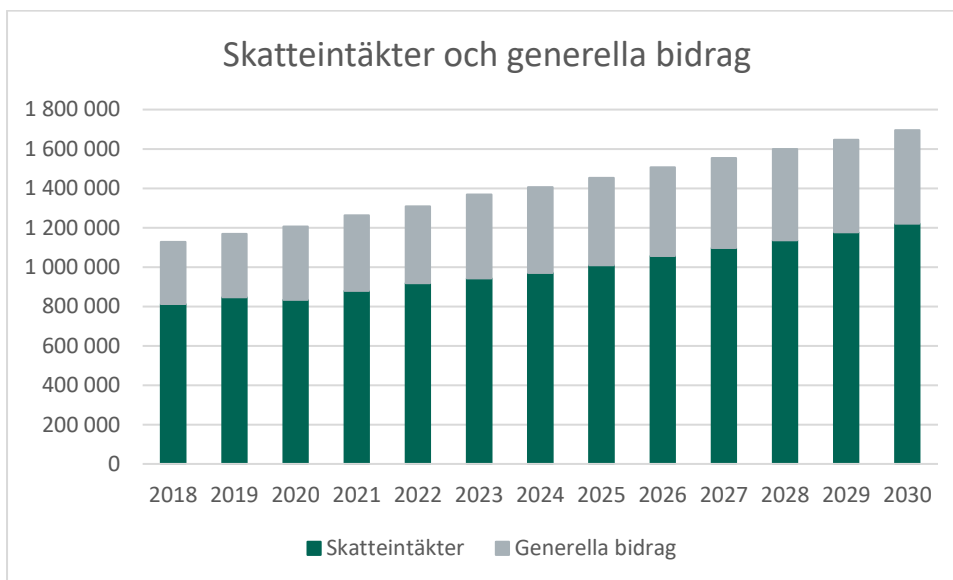

Diagram 1 visar kommunens utveckling av skatteintäkter och generella bidrag. Intäkterna mellan åren 2023-2030 kommer från SKR:s skatteunderlagsprognos 2023-08-24.

Skattesats

Tabellen nedan visar skattesatser för kommunerna i Jönköpings län för åren 2021-2023. Skattesatsen för Tranås kommun 2023 är 22,01 %. I november 2023 beslutade fullmäktige att skattesatsen blir oförändrad för år 2024.

	2021	2022	2023
Vaggeryd	21,49	21,49	21,49
Värnamo	21,52	21,52	21,52
Jönköping	21,64	21,64	21,64
Sävsjö	21,92	21,92	21,92
Gislaved	21,99	21,99	21,99
Vetlanda	22,01	22,01	22,01
Tranås	22,01	22,11	22,01
Aneby	22,09	22,09	22,09
Habo	22,17	22,17	22,17
Gnosjö	22,24	22,24	22,24
Eksjö	22,26	22,26	22,26
Mullsjö	22,34	22,34	22,34
Nässjö	22,54	22,34	22,54

Begravningsavgift

Begravningsavgiften för Tranås kommun är 0,25 % för 2023. Tabellen visar begravningsavgiften för de tre senaste åren. I november 2023 beslutade fullmäktige att begravningsavgiften för år 2024 höjs med ett öre till 0,26 %.

	2021	2022	2023
Tranås	0,24	0,14	0,25

Finansiella förutsättningar

Resultatmål

I praxis finns en tumregel om att ett överskott på två procent av skatteintäkter och generella bidrag är tillräckligt för att behålla förmågan att leverera service till sina kommuninvånare. Tankegången som från början låg till grund för det så kallade tvåprocentsmålet var att sektorn med ett tvåprocentigt överskott skulle kunna finansiera samtliga investeringar med skatteintäkter och generella bidrag, utan att öka skuldsättningsgraden. Denna regel tillämpas i många enskilda kommuner. Givet olika nivåer på soliditet och investeringar bör tvåprocentsmålet inte vara relevant i alla kommuner, utan beroende av lokala förutsättningar. Därmed kan det finnas anledning att antingen ha ett högre eller lägre resultatmål än så. För Tranås kommun krävs ett högre mål än två procent för att kunna självfinansiera de investeringsnivåer kommunen har i dagsläget.

Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Måttet visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med egna medel. Tranås kommun har under flera år redovisat positiva resultat och har därmed god soliditet. Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period inte försvagas.

Pensionskostnader

Kommunens pensionskostnader visar en omfattande ökning 2023 och 2024. Totalt beräknas kommunens kostnader för pensioner år 2024 uppgå till 128 miljoner kronor. Den kraftiga ökningen beror dels på nya avtal från den första januari 2023 men huvudsakligen på prognosparametrar där framförallt inflationen medför kraftigt ökade kostnader. Förutsatt att inflationen sjunker enligt prognoser, förväntas en lättning från 2025.

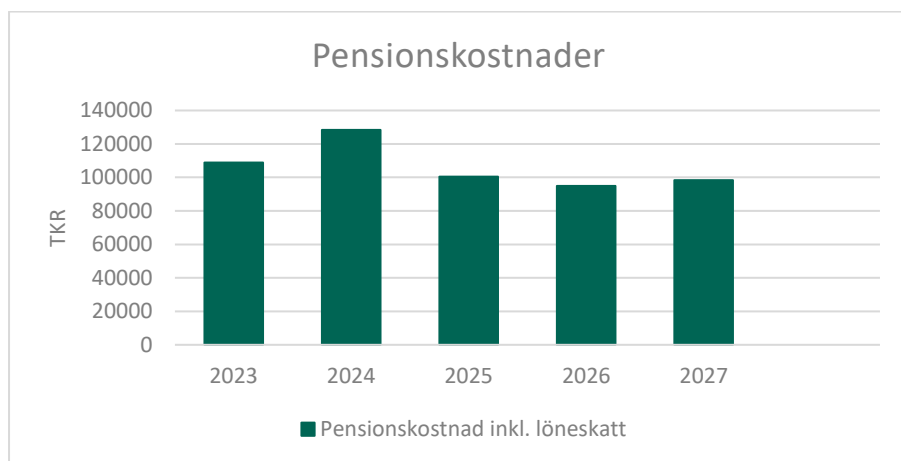

Diagram 2 visar kommunens utveckling av pensionskostnader inklusive löneskatt enligt KPA:s senaste prognos från augusti.

Pris- och löneutveckling

Inflationen har ökat markant i Sverige och omvärlden sedan våren 2022. Inflationen faller nu i många länder, så även i Sverige. Per sista augusti var inflationen (KPI) i Sverige 7,5 % vilket innebär en minskning sedan årsskiftet med 4,8 procentenheter. Inflationen och den svaga svenska kursen ligger bakom de, inom många områden kraftiga, prisökningar som varit det senaste året.

Förändringen av avtalspensionerna medförde ett högre PO-pålägg från år 2023 vilket nämnderna kompenserats för fullt ut.

Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) tas fram av SKR vid varje ny skatteunderlagsprognos och används som underlag för att beräkna kostnadsutvecklingen för löner och priser kommande år, dvs en vägledning för kommuner i budgetarbetet. Nedan följer SKR:s senaste prisindex från augusti i år.

Årlig procentuell förändring

Prisindex för kommunal verksamhet (PKV)	2022	2023	2024	2025	2026
Arbetskraftskostnader*	2,1	3,7	3,8	3,4	3,3
Övrig förbrukning	10,0	4,8	2,9	2,6	2,7
Prisförändring % (sammanslaget)	4,5	4,0	3,5	3,1	3,1

*Exklusive förändringar i arbetsgivaravgifter

Räntekostnader

Som följd av hög inflation kommer högre räntenivåer, vilket är riksbankens sätt att dämpa inflationen. Vid ingången av året låg styrräntan på 2,5 % och har sedan dess höjts fyra gånger och ligger nu på 4 %. Riksbankens prognos från september är att styrräntan kan komma att höjas ytterligare. Riksbanken anser att penningpolitiken behöver vara åtstramande under en längre period för att inflationen ska falla tillbaka och varaktigt stabiliseras nära målet på 2 %.

Mål och budget Tranås kommun 2024-2026

Kommunen har ingen låneskuld, medan de helägda kommunala bolagen har, utöver nyttjandet av checkkredit, per 2023-08-31 en extern total låneskuld på 1,8 miljarder kronor.

Placeringar

Tranås kommun har placerade medel, per 2023-08-31 116 mkr, som lätt kan omvandlas till likvida medel. Beloppet är placerat i räntefonder och överföring till transaktionskonto tar ett par dagar. Under 2022 hade placeringarnas marknadsvärde en negativ utveckling men per sista augusti har marknadsvärdet näst intill återhämtat sig fullt ut. I Stadshuskoncernen finns inga placeringar.

Resultatutjämningsreserv

Under eget kapital finns en resultatutjämningsreserv (RUR) om, vid ingången av året, 26 mkr som kan användas för att vid behov kunna utjämna resultat över en konjunkturcykel. Enligt Tranås kommuns riktlinjer får resultatutjämningsreserven uppgå till högst två procent av skatteintäkter och generella bidrag, vilket för år 2023 motsvarar dryga 27 mkr. För att kunna sätta av medel till RUR krävs ett resultat på minst en procent av skatteintäkter och generella bidrag. Reservering av medel till resultatutjämningsreserven beslutas i samband med att årsredovisningen behandlas i kommunfullmäktige.

Enligt den senaste helårsprognosen för Tranås kommun ser det ut som att inga medel ur resultatutjämningsreserven kommer behöva nyttjas vid balanskravsutredningen för år 2023.

Beräkning av preliminära driftramar 2024-2026

Ekonomiavdelningen tog under våren fram preliminära driftramar för åren 2024-som beslutades av kommunstyrelsen i april. Enligt kommunens riktlinje God ekonomisk hushållning ska årets resultat under en treårsperiod uppgå till minst två procent av skatteintäkter och bidrag. Målet uppfylldes då resultatet sammanslaget för åren 2024-2026 beräknas till två procent i snitt av skatteintäkter och generella bidrag.

Beräkningen av de preliminära driftramarna grundar sig på följande förutsättningar:

- Utgångspunkt är driftram 2023 beslutad av kommunfullmäktige 2023-03-27.
- Justering för satsningar/beslut som inte avser budgetperioden eller enbart del av budgetperioden.
 - Utökad ram för socialnämnden med 10 mkr avsåg enbart år 2023.
 - Nämndernas kompensation för ökade elkostnader, totalt 5 mkr, avsåg enbart år 2023.
 - Utökad ram kommunstyrelsen med 400 tkr för busslinje till Hätte badplats under sommaren, avsåg enbart år 2023.
 - Utökad ram för Hr- och arbetsmarknadsförvaltningen med 3,6 mkr slutar år 2024, varav 1 mkr (tillväxtmedel) återgår till kommunstyrelsen år 2025.
- Diverse justeringar, exempelvis för kapitaltjänst samt budgetflytt mellan förvaltningarna pga. organisationsförändringar.
- Lönekompensation är beräknat med 3,5 %: utgångspunkt är PKV från februari 2023 (prisindex för kommunal verksamhet) tillsammans med HR-avdelningens bedömning av utvecklingen för Tranås kommun.
- Pris- och hyreskompensation: PKV från februari 2023 2,3 % (prisindex för kommunal verksamhet).
- Kompensation för fler invånare totalt i kommunen, proportionerligt fördelat.
- Resursfördelningssystem – gäller enbart barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden. Resursfördelningen bygger på befolkningsförändringar i förskola inkl. pedagogisk omsorg, fritidshem, grund- och gymnasieskola samt äldreomsorg. Syftet är att kompensera för demografiska förändringar mellan åren.
- Proportionell justering görs av alla nämnders ramar för att nå fullmäktiges mål om en resultatnivå på minst 2 procent i snitt under en treårsperiod, vilket inneburit minskade ramar. I förslaget får barn- och utbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden en mindre justering än övriga nämnder med hänvisning till tillväxtstrategin ”Inriktning för tillväxt”. Av strategin, som bland annat bygger på Kairos Futures utredning om Tranås kommuns tillväxt, framgår att Tranås kommun har ett behov av att öka andelen invånare i åldersspannet 30-50 år för att skapa tillväxt. För att attrahera invånare i det åldersspannet är barn- och utbildningsnämndens och kultur- och fritidsnämndens verksamheter viktiga, därav får dessa nämnder en lägre justering.
- Skatteunderlagsprognos från SKR 2023-02-16 med eget antagande om en befolkningsökning med 50 invånare årligen.
- Finansverksamheten får en tillfälligt ökad ram år 2024 med 14 mkr pga. ökade pensionskostnader. Kostnadsökningen beror på prognosparametrar där framförallt inflationen medför kraftigt ökade kostnader vilket inte tas hänsyn till i PO-pålägget. År 2025 försvinner ramökningen.
- Valnämnden får tillfälligt 0,5 mkr i ramökning år 2024 och 2026 då val ska hållas.
- Kapitaltjänstkostnader finns med i driftramarna och är fördelade till nämnderna med ca 37 mkr exklusive taxfinansierade verksamheter. Justering för slutlig kapitaltjänstkostnad sker till bokslutsberedningen i februari år 2024.
- Tidigare politiska beslut som inkluderats i beräkningarna:
 - Kommunstyrelsen
 - Satsning på förebyggande insatser gentemot yngre barn inom främst skola, fritid och/eller individ- och familjeomsorg: 3,5 mkr i ramökning under perioden 2023-2027.
 - Socialnämnden
 - Parkgården: 0,6 mkr i ökning 2024, samt 0,6 mkr 2025, total 1,2 mkr i ökning för hyra.
 - Kostnader för arbetsskor inom vård och omsorg (500 tkr) tas inom befintlig ram från år 2024.
 - Kostnader för utökning av väntjänsten (40 tkr) tas inom befintlig ram från år 2023.

Mål och budget Tranås kommun 2024-2026

- Barn- och utbildningsnämnden
 - Hyresavtal för nybyggnation av Junkaremålsskolan: 7,1 mkr i ökning 2024, samt ytterligare ökning år 2025 med 7,1 mkr, totalt 14,2 mkr i ökning av ram för hyra.
 - Hyresavtal för nybyggnation av Granelundskolan: 8,4 mkr i ökning år 2025, samt ytterligare ökning år 2026 med 8,4 mkr, totalt 16,9 mkr ökning av ram för hyra.

Vid kommunstyrelsens beslut om preliminära ramar 2023-04-18, beslutades om ramökning till socialnämnden om 5 mkr år 2024 vilket inkluderats i nedan ramar för år 2024. Beslutet avser enbart år 2024.

Beräkning av ekonomiavdelningens reviderade förslag till budgetramar 2024-2026 inför budgetberedningen

Till budgetberedningen har ekonomiavdelningen tagit fram reviderade förslag på driftramar för 2024-2026. Ekonomiavdelningens förslag på ramar bygger på de preliminärt beslutade ramarna och uppfyller målet om ett snittresultat på minst 2 % av skatteintäkter och generella bidrag då resultaten sammanslaget för åren 2024-2026 beräknas till 3,3 procent i snitt av skatteintäkter och generella bidrag.

Ekonomiavdelnings förslag har följande revideringar:

- Skatteprognos från 2023-08-24.
 - 5,9 mkr i ökade skatteintäkter och bidrag år 2024
 - 12,6 mkr i ökade skatteintäkter och bidrag år 2025
 - 22,3 mkr i ökade skatteintäkter och bidrag år 2026
- Höstbudget presenterad 2023-09-20.
 - 12,5 mkr i ökade generella bidrag år 2024-2026 (beloppet är indikativt, mer information kommer i skatteprognosen i oktober)
- KPA:s augustiprognos för pensionskostnader.
 - 3 mkr i lägre pensionskostnader år 2024
 - 5 mkr i lägre pensionskostnader år 2025
 - 6 mkr i lägre pensionskostnader år 2026
- Kompensation till nämnderna för uppräknig av hyreskostnader upp till 8 %.
 - Totalt 8,6 mkr i ramökning till nämnderna 2024-2026
- Hyreskostnad 20,3 mkr för Granelundsskolan enligt beslut av kommunstyrelsen 2023-02-07, varav 16,8 mkr inkluderats i preliminära ramar för barn- och utbildningsnämnden och 3,5 mkr tillkommer i ekonomiavdelningens förslag. Avser 2025 (halvår) och 2026 (helår).
- Justeringar inom ram (påverkar ej årets resultat)
 - Utökning av en upphandlartjänst på ekonomi- och upphandlingsavdelningen inom kommunledningsförvaltningen från år 2024.
 - Utökning av 1,5 tjänster av planarkitekter på tillväxtavdelningen inom kommunledningsförvaltningen.

Beslutade budgetramar 2024-2026

Kommunfullmäktige beslutade enligt de reviderade budgetramarna med följande tilläggsbeslut:

- 12 mkr i permanent ökad driftsram för socialnämnden.
- 1,5 mkr i permanent ökad driftsram för socialnämnden från år 2025 för ökad hyreskostnad efter byggnationen Aspagården.
- 0,4 mkr i ökad driftsram till teknik- och griftegårdsnämnden åren 2024-2026 för att kunna bibehålla nuvarande nivå på driftsbidrag till enskilda vägar.
- Satsningen på förebyggande insatser gentemot yngre barn inom främst skola, fritid och/eller individ- och familjeomsorg med 3,5 mkr i ramökning för kommunstyrelsen förlängs till år 2028.

Mål och budget Tranås kommun 2024-2026

- Elkostnader för Bredstorps IP hanteras i bokslutsberedningen våren 2025 (på grund av volatila elpriser, nytt elavtal förhandlas under kvartal 2 2024 samt utarbetande av nytt hyresavtal mellan kultur- och fritidsnämnden och AB Tranås bostäder).
- Från år 2025 prioriteras justering av driftsram för barn- och utbildningsnämnden för att undvika besparingsåtgärder.
- Vid behov accepteras användning av kommunens resultatutjämningsreserv (RUR).
- Tranås kommun gör ett temporärt avsteg från beslut om god ekonomisk hushållning men målet om 2 % i snitt under en treårsperiod förväntas nås för budgetperioden 2024-2026.
- Skattesatsen för år 2024 fastställs till 22,01 procent per skattekrona.

Driftramar för 2024- 2026

De blå kolumnerna visar kommunfullmäktiges beslutade budgetramar 2023-11-13.

DRIFT	KF beslutad bud- getram 2024	KF beslutad bud- getram plan 2025	KF beslutad bud- getram plan 2026
KF	7 038	6 621	7 278
- varav överförmyndare	2 712	2 744	2 809
- varav valnämnd	596	104	606
- varav revision	979	991	1 014
KS +KLF	96 048	97 777	99 657
HRAM	87 997	85 063	86 696
BMN	6 818	6 958	7 183
TGN	53 385	53 400	54 029
KFN	53 852	54 456	55 568
BU	547 389	570 961	589 755
SN	520 700	526 893	545 474
Nettokostnader exkl. fi- nansverksamhet	1 373 229	1 402 130	1 445 639
BU+SN+HRAM:s del	84%	84%	84%
Finansverksamhet	46 057	31 229	31 016
Uttag bolag	-10 000	-10 000	-10 000
Skatteintäkter och bidrag	-1 418 913	-1 465 896	-1 518 604
Intäkter	-1 382 856	-1 444 667	-1 497 588
Årets resultat Tranås kommun	-9 627	-42 537	-51 950
Resultat i % av skattein- täkter & generella bidrag	0,7%	2,9%	3,4%

Tabell 1 visar kommunfullmäktiges beslutade driftramar. I tabellen avser minustecknen intäkter och övriga siffror är kostnader.

Beslutade ramar uppfyller målet om ett snittresultat under tre år på minst 2 % av skatteintäkter och generella bidrag då resultaten sammanslaget för åren 2024-2026 beräknas till 2,3 procent i snitt av skatteintäkter och generella bidrag.

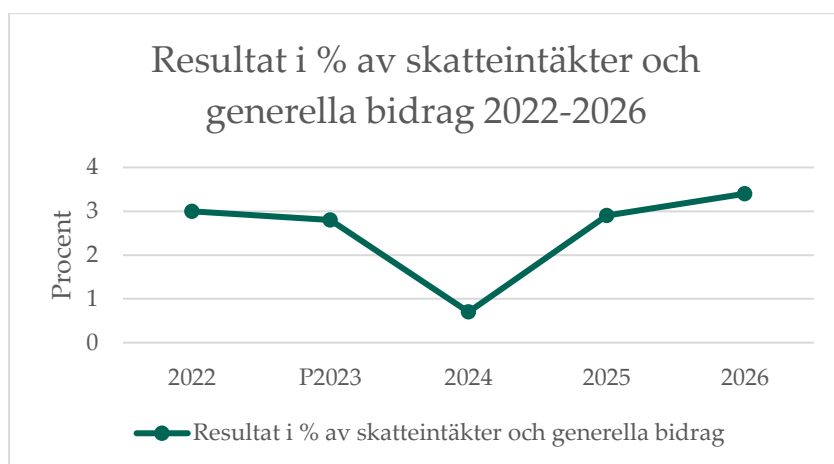

Diagram 3 visar årets resultat i procent av skatteintäkter och generella bidrag enligt kommunfullmäktiges beslutade driftamar 2024-2026. År 2022 är verkligt utfall och år 2023 är utfall enligt augustiprognosen.

Nämndernas äskanden

Av nämndernas äskanden beviljade kommunfullmäktige 2023-11-13 nedan äskanden:

NÄMND	Äskande 2024 (mkr)	Äskande 2025 (mkr)	Äskande 2026 (mkr)
TGN	0,4	0,4	0,4
<i>Bibehålla nuvarande nivå för driftbidrag till enskilda vägar</i>	<i>0,4</i>	<i>0,4</i>	<i>0,4</i>
SN	12,0	13,5	13,5
<i>Äskande för att täcka underfinansierad verksamhet</i>	<i>12,0</i>	<i>12,0</i>	<i>12,0</i>
<i>Utökad driftsram för hyreskostnad efter nybyggnation av Aspagården</i>	<i>0,0</i>	<i>1,5</i>	<i>1,5</i>
Totalt beviljade äskanden 2024-2026 (mkr)	12,4	13,9	13,9

Tabell 2 visar kommunfullmäktiges beviljade äskanden per nämnd.

Av nämndernas äskanden beviljade inte kommunfullmäktige 2023-11-13 nedan äskanden:

NÄMND	Äskande 2024 (mkr)	Äskande 2025 (mkr)	Äskande 2026 (mkr)
KF inkl. överförmyndare, valnämnd och revision	0,14	0,14	0,14
<i>Revision: Ny standard för kommunalräkenskapsrevision (KISA)*</i>	<i>0,14</i>	<i>0,14</i>	<i>0,14</i>
TGN	1,0	1,0	1,0
<i>Uppfylla mål om lägre intäkter från skogsuttag vilket kräver ökad driftbudget</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>
KFN	1,0	1,0	1,0
<i>Ökade energikostnader*</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>
Totalt ej beviljade äskanden 2024-2026 (mkr)	2,14	2,14	2,14

Tabell 3 visar ej beviljade äskanden per nämnd.

*Äskandet för elkostnader för Bredstorps IP hanteras i bokslutsberedningen våren 2025.

Känslighetsanalys

En förändring av personalkostnaderna med 0,5 % skulle innebära en ökning eller minskning av kostnader med 4,5 mkr.

En förändring av skatteintäkter och generella bidrag med 0,5 % skulle innebära en ökning eller minskning av intäkter med 7 mkr.

En ökning av befolkningen med en invånare skulle innebära en ökad intäkt till kommunen med 74 465 kr.

En höjning av skatten med 1 krona per 100 intjänade kronor (motsvarar en höjning av skattesatsen från 22,01 till 23,01) innebär en ökad intäkt till kommunen på 44 mkr.

Inflationsantagandet i KPA:s augustiprognos är 2,4 % 2025 och 1 % 2026. Om inflationsantagandet skulle bli 0,5 % högre respektive år innebär det ökade pensionskostnader med ungefär 0,6 mkr både år 2025 och 2026. För år 2024 är inflationsantagande redan satt och kommer inte ändras (9,1 %).

Beräkning av investeringsbudget 2024-2026

Investeringsbudgeten är uppdelad på företagslönsamma och inte företagslönsamma investeringar. För de företagslönsamma investeringarna gäller att dess intäkter minst beräknas täcka projektets kostnad. Vissa projekt är långsiktiga och intäkten kommer sannolikt inte alltid att kunna matchas mot kostnaden samma år, men i en långsiktig planering är projekten företagsekonomiskt lönsamma.

De egna medel som är tillgängliga att investera för, är beroende av kommunens resultat samt årets avskrivningar. Det utrymme behövs för att täcka upp för de investeringar som inte är företagslönsamma. Om kommunen inte kan finansiera investeringarna med egna medel behövs lånesituationen ses över och eventuellt finansiera vissa projekt genom upplåning. I dagsläget har kommunen inga lån men i kommunkoncernen finns det upptagna lån på närmare 1,8 miljarder kronor, med största andelen i bostadsbolaget. Alla kommunens verksamhetsfastigheter ligger i bostadsbolaget. Beroende av vilken typ av investering som sker får investeringen varierade konsekvenser för driftkostnaderna framöver. Investeringar kopplade till de avgiftsfinansierade verksamheterna i kommunen; vatten, avlopp, avfall och griftegård, finansieras genom beslutade taxor och avgifter.

Det är ingen självklarhet att varje nämnd behåller samma investeringsram år från år utan det är beroende av vilka projekt som Tranås kommun beslutar sig för att prioritera, därav kan ramar flyttas mellan nämnder innan slutligt budgetbeslut sker 13 november. Totala budgetramar är dock framräknade utifrån kommunens ekonomiska förutsättning att fortsatt ha en god ekonomisk hushållning i förhållande till skatteintäkter och generella bidrag. Kommunens mål är att investeringarna ska vara självfinansierade, vilket betyder att finansieringen sker av årets resultat exklusive årets avskrivningar eller av taxor.

Alla verksamhetsfastigheter ligger i koncernbolaget AB Tranås bostäder och därmed alla investeringar som är kopplade till dessa lokaler. I de kommunala bolagen Tranås Stadshus AB och Östanå Parken AB finns inga investeringar. De investeringar som sker i Östanåparken görs av Tranås kommun.

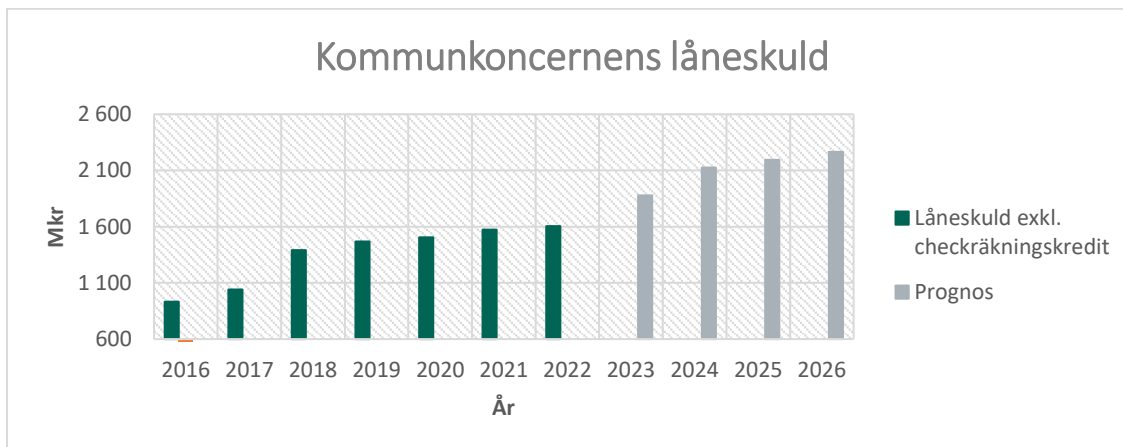

Diagram 4 visar utvecklingen av låneskulden inom Tranås kommunkoncern 2016 -2022 med prognos till år 2026.

Kapitaltjänstkostnader som uppstår ska rymmas inom kommunens budgetram. Bli investeringarna för höga kommer kapitaltjänstkostnaden ta utrymme ifrån den ordinarie verksamheten. Därav är det mycket viktigt att prioritera vilka investeringar som ska utföras de kommande åren. Ett omfattande arbete med investeringsprövning är en nödvändighet för hela kommunkoncernen. Enligt statistik från Kommuninvest har kommunkoncernernas låneskuld, totalt i Sverige, mer än fördubblas till 719 miljarder kronor sedan 2007. Utvecklingen oroar experter då resultatnivåerna inte hängt med i samma utveckling.

Beslutade investeringsramar för 2024-2026

Tabell 4 nedan visar de av kommunfullmäktige beslutade investeringsramar per nämnd. Investeringarna är efter summering uppdelade i skattefinansierade, varav ej lönsamma och lönsamma, samt taxefinansierade. Taxefinansierade investeringar är lönsamma då de ska finansieras av taxa och/eller avgift.

INVESTERING	KF beslutad investeringsram 2024	KF beslutad investeringsram plan 2025	KF beslutad investeringsram plan 2026
KF	0	0	0
KS+KLF	37 300	42 100	33 100
HRAM	450	450	450
BMN	150	250	250
TGN	74 715	75 345	78 090
KFN	2 810	4 685	3 835
BU	14 700	23 550	12 530
SN	2 300	3 300	3 800
Summa investeringsram	132 425	149 680	132 055
Varav skattefinansierade, ej företagslönsamma	58 425	74 680	74 055
Varav skattefinansierade, företagslönsamma	24 000	25 000	8 000
Varav taxefinansierade	50 000	50 000	50 000
Resultat	9 627	42 537	51 950
Avskrivningar	40 000	40 000	40 000
Nivå för att klara självfinansiering	49 627	82 537	91 950
Differens nivå för att klara självfinansiering - skattefinansierade investeringar *	-8 798	7 857	17 895

*Positiv differens innebär att skattefinansierade ej företagslönsamma investeringar självfinansieras. Negativ differens innebär att skattefinansierade ej företagslönsamma investeringar inte självfinansieras fullt ut.

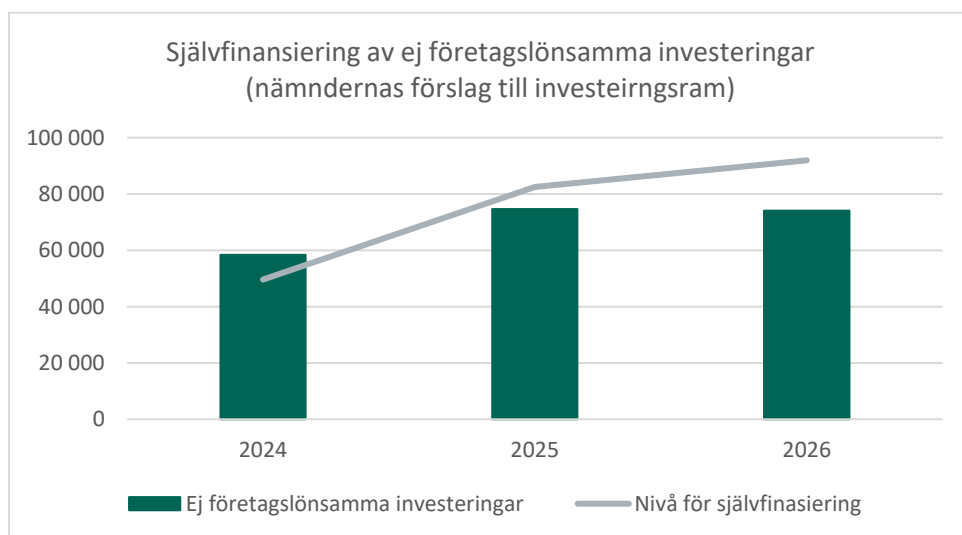

Diagram 5 visar ej företagslönsamma investeringar i grön stapel. Den gråa linjen markerar nivån av de ej företagslönsamma investeringarna som är självfinansierade (årets resultat samt avskrivningar). År 2024 självfinansieras inte de ej företagslönsamma investeringar fullt ut men det gör de år 2025-2026.

Mål och budget Tranås kommun 2024-2026

För taxeverksamheten inom teknik- och griftegårdsnämnden har en investeringsram beslutats om 50 mkr respektive år under förutsättning att priserna för taxeverksamheten är på en nivå som understiger snittpriset i riket med 5 %.

www.tranas.se